

Αδικαιολόγητος πλουτισμός

Αν κάποιος γίνει πλουσιότερος χωρίς νόμιμη αιτία από την περιουσία ή με ζημία άλλου, έχει υποχρέωση να αποδώσει την ωφέλεια *άρ.904 ΑΚ*.

Στοιχεία της αγωγής αδικαιολόγητου πλουτισμού

Για να είναι ορισμένη η αγωγή αδικαιολόγητου πλουτισμού απαραίτητα στοιχεία είναι

- ο πλουτισμός του υπόχρεου *ΑΠ 1316/2011άρ.904 ΑΚ*, και
- η επέλευση του πλουτισμού από την περιουσία ή με ζημία του άλλου *ΑΠ 1316/2011άρ.904 ΑΚ*, και
- αιτιώδης συνάφεια μεταξύ πλουτισμού και ζημίας *ΑΠ 1316/2011άρ.904 ΑΚ*, και
- έλλειψη νόμιμης αιτίας πλουτισμού *ΑΠ 1316/2011άρ.904 ΑΚ*.

Αν η αγωγή έχει ως κύρια βάση της τον αδικαιολόγητο πλουτισμό, και ο αδικαιολόγητος πλουτισμός προήλθε από σύμβαση που ήταν ή κατέστη ανίσχυρη ή ακυρώσιμη, ή της οποίας τα δικαιοπρακτικά αποτελέσματα ανατράπηκαν από

οποιοδήποτε λόγο, απαραίτητα στοιχεία της αγωγής αποτελούν και

- τα περιστατικά που συνεπάγονται το ανίσχυρο ή την ανατροπή της σύμβασης *ΑΠ 1596/2014 σκέψ.6άρ.216 ΚΠολΔ*.
Αν ο ενάγων δεν επικαλείται με την αγωγή τα σχετικά περιστατικά κατά τρόπο σαφή και ορισμένο κατ' άρ.216 ΚΠολΔ, η αγωγή είναι αόριστη, και απορρίπτεται ως απαράδεκτη *ΑΠ 1596/2014 σκέψ.6άρ.216 ΚΠολΔ*. Αν η αγωγή έχει ως κύρια βάση της τον αδικαιολόγητο πλουτισμό, και ο αδικαιολόγητος πλουτισμός προήλθε από άκυρη σύμβαση, απαραίτητα στοιχεία της αγωγής αποτελούν και
- η ακυρότητα της σύμβασης, και
- τα περιστατικά που συνεπάγονται την ακυρότητα της σύμβασης *Ολομ. ΑΠ 22/2003ΑΠ 990/2012άρ.216 ΚΠολΔ*.
Αν η αγωγή έχει ως κύρια βάση της τη σύμβαση, και ο αδικαιολόγητος πλουτισμός προβάλλεται ως επικουρική βάση της αγωγής για την περίπτωση που θεωρηθεί άκυρη η σύμβαση, απαραίτητο στοιχείο της αγωγής για το ορισμένο της ως προς τη βάση του αδικαιολόγητου πλουτισμού είναι και

- η ακυρότητα της σύμβασης *Ολομ. ΑΠ 22/2003*άρ.216

ΚΠολΔάρ.219 ΚΠολΔ.

Αν το δικαστήριο κηρύξει απαράδεκτη την αγωγή λόγω της αοριστίας από την παραπάνω έλλειψη, δεν παραβιάζει το άρ.6 και άρ.13 ΕΣΔΑ (δικαίωμα για δίκαιη δίκη και προσφυγή του ατόμου στα δικαστήρια σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων του), ούτε τις διατάξεις του άρ.1 Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ που επιβάλλουν τον σεβασμό της περιουσίας του προσώπου *ΑΠ 390/2011 σκέψ.ΙΙ*. Και αυτό, γιατί από τις διατάξεις αυτές δεν αποκλείεται στον νομοθέτη να θέτει όρους και περιορισμούς, υπό τους οποίους ασκείται το κατοχυρούμενο από τις ανωτέρω διατάξεις δικαίωμα προς παροχή εννόμου προστασίας από τα δικαστήρια, αρκεί οι περιορισμοί αυτοί να μην περιστέλλουν τη δυνατότητα προσφυγής στα δικαστήρια κατά τέτοιο τρόπο ή σε τέτοιο βαθμό, ώστε το δικαίωμα αυτό να προσβάλλεται στον ίδιο τον πυρήνα του *ΑΠ 390/2011 σκέψ.ΙΙ* Αν η αγωγή έχει ως κύρια βάση της τη σύμβαση, και ο αδικαιολόγητος πλουτισμός προβάλλεται ως επικουρική βάση της αγωγής

για την περίπτωση που θεωρηθεί άκυρη η σύμβαση, δεν απαιτείται για το ορισμένο της αγωγής να προβάλλονται

- τα περιστατικά που συνεπάγονται την ακυρότητα της σύμβασης *Ολομ. ΑΠ 22/2003*άρ.216 *ΚΠολΔ*άρ.219 *ΚΠολΔ*.
Και αυτό, γιατί βεβαίως η διάταξη του άρ.216 *ΚΠολΔ* απαιτεί σαφή έκθεση των γεγονότων που θεμελιώνουν την αγωγή, και τα περιστατικά που συνεπάγονται την ακυρότητα της σύμβασης συνιστούν λόγο για τον οποίο δεν είναι νόμιμη η αιτία του πλουτισμού, και η ανυπαρξία ή ελλειψιαστικότητα νόμιμης αιτίας πλουτισμού αποτελεί στοιχείο του πραγματικού της απαίτησης αδικαιολόγητου πλουτισμού, αλλά στην παραπάνω περίπτωση η επικουρική βάση της αγωγής (από αδικαιολόγητο πλουτισμό) θα εξεταστεί μόνο αν κύρια βάση της αγωγής (από σύμβαση) απορριφθεί μετά από παραδοχή της ακυρότητας της σύμβασης για συγκεκριμένο λόγο, και, αν η σύμβαση κρίθηκε άκυρη για συγκεκριμένο λόγο είτε κατ' αυτεπάγγελτη έρευνα είτε κατ' ένσταση του εναγομένου, ο λόγος ακυρότητας αποτέλεσε ήδη αντικείμενο της δίκης, διαγνώστηκε ήδη δικαστικά, είναι δεδομένος κατά την

εξέταση της επικουρικής βάσης της αγωγής, και πληρούται έτσι ο σκοπός της διάταξης του άρθρου 216 ΚΠολΔ Ολομ. ΑΠ 22/2003 άρθρο 216 ΚΠολΔ άρθρο 219 ΚΠολΔ. Αν η αγωγή έχει ως κύρια βάση της την αδικοπραξία, και ο αδικαιολόγητος πλουτισμός προβάλλεται ως επικουρική βάση της αγωγής, απαραίτητο στοιχείο της αγωγής για το ορισμένο της ως προς την βάση του αδικαιολογήτου πλουτισμού είναι και

- η ωφέλεια που αποκόμισε ο εναγόμενος από την αδικοπραξία ΑΠ 28/2010.

Το αν ο πλουτισμός σώζεται

δεν αποτελεί στοιχείο της αγωγής αδικαιολογήτου πλουτισμού Ολομ. ΑΠ 294/1981 ΑΠ 1316/2011.

Το ότι ο πλουτισμός δεν σώζεται αποτελεί στοιχείο ένστασης κατ' άρθρο 909 ΑΚ του εναγομένου στην αγωγή αδικαιολογήτου πλουτισμού Ολομ. ΑΠ 294/1981 ΑΠ

1316/2011 άρθρο 909 ΑΚ. Θα [συμβουλευτείτε τον ΑΚ](#);

Πλουτισμός του υπόχρεου

Ως πλουτισμός νοείται κάθε βελτίωση της περιουσιακής κατάστασης του εναγομένου, δηλαδή είτε θετική επαύξηση

της περιουσίας του είτε αποθετική, με αποφυγή ελάττωσης της περιουσίας του *ΑΠ 12/2013*.

Χρονικό σημείο επέλευσης του αδικαιολόγητου πλουτισμού

Επί αγωγής αδικαιολόγητου πλουτισμού, κρίσιμο χρονικό σημείο για τον υπολογισμό της αξίας του πλουτισμού είναι ο χρόνος κατά τον οποίο περιήλθε ο πλουτισμός στον λήπτη *23/2013 ολ.Πρ.Ρόδου11/1999 Πολ.Πρ.Λασιθίου*, όχι ο χρόνος επίδοσης της αγωγής ή συζήτησής της *ΑΠ 600/198623/2013 Πολ.Πρ.Ρόδου*. Αν μεταξύ του χρόνου περιέλευσης του πλουτισμού και του χρόνου άσκησης της αγωγής επήλθε διάστημα τέτοιο ώστε να μειώθηκε η αξία του νομίματος, ο δικαιούχος, αναφέροντας τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά στην αγωγή του, μπορεί να αιτηθεί την αξία που είχε ο πλουτισμός, κατά την αξία του νομίματος κατά τον χρόνο περιέλευσης του πλουτισμού, υπολογιζόμενος με την αντίστοιχη αξία του νομίματος κατά την άσκηση της αγωγής *11/1999 Πολ.Πρ.Λασιθίου*.

Επέλευση του πλουτισμού από την περιουσία ή με ζημία του άλλου

Η επέλευση του πλουτισμού του υπόχρεου από την περιουσία ή με ζημία του άλλου αποτελεί στοιχείο της αγωγής αδικαιολόγητου πλουτισμού *ΑΠ 1316/2011άρ.904 ΑΚ.*

Αιτιώδης συνάφεια μεταξύ πλουτισμού και ζημίας

Αν το ένα αποτελεί την αιτία του άλλου, υπάρχει

αιτιώδης συνάφεια μεταξύ πλουτισμού και ζημίας *ΑΠ*

1627/2010 σκέψ.2.

Έλλειψη νόμιμης αιτίας πλουτισμού

Η επέλευση του πλουτισμού χωρίς νόμιμη αιτία αποτελεί

στοιχείο της αγωγής αδικαιολόγητου πλουτισμού *ΑΠ*

1316/2011άρ.904 ΑΚ.

- Αν ο πλουτισμός καλύπτεται από έγκυρη βούληση του ζημιωθέντος *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2,* ή
- ο πλουτισμός καλύπτεται, κατ' εξαίρεση, από τη θέληση του νομοθέτη *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2,* ή
- ο πλουτισμός είναι το αντάλλαγμα που παρέχει ο λήπτης του πλουτισμού *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2,*
υπάρχει νόμιμη αιτία δικαιολόγησης του πλουτισμού *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2.*

- Αν ο πλουτισμός δεν καλύπτεται από έγκυρη βούληση του ζημιωθέντος *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2*, ή
- ο πλουτισμός δεν καλύπτεται, κατ' εξαίρεση, από τη θέληση του νομοθέτη *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2*, ο πλουτισμός στερείται νόμιμης αιτίας *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2*.

Σύμβαση και αδικαιολόγητος πλουτισμός

Αν η παροχή δόθηκε προς εκπλήρωση υποχρέωσης που αναλήφθηκε με σύμβαση, κατ' αρχήν η παροχή δεν δόθηκε αναίτια *ΑΠ 1596/2014 σκέψ.6*. Και αυτό, γιατί η σύμβαση αποτελεί κατ' άρ.361 ΑΚ νόμιμη αιτία πλουτισμού, και, αν η σύμβαση είναι ισχυρή, κάθε συμβαλλόμενος μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματά του απ' αυτή *ΑΠ 1596/2014 σκέψ.6άρ.361 ΑΚ*. Αν η παροχή δόθηκε προς εκπλήρωση υποχρέωσης που αναλήφθηκε με σύμβαση, και μόνο αν η σύμβαση είναι ή καταστεί ανίσχυρη ή ακυρώσιμη, ή ανατραπούν τα δικαιοπρακτικά αποτελέσματα της σύμβασης από οποιοδήποτε λόγο, μπορεί να ασκηθεί αξίωση κατά τις διατάξεις από τον αδικαιολόγητο πλουτισμό προς αναζήτηση της παροχής που καταβλήθηκε στο πλαίσιο της

σύμβασης *ΑΠ 1596/2014 σκέψ.6*. Περίπτωση ανατροπής των δικαιοπρακτικών αποτελεσμάτων της σύμβασης είναι και η λύση της σύμβασης, λόγω υπαναχώρησης ή πλήρωσης διαλυτικής αίρεσης ή κατ' άρ.388 ΑΚ μετά από απρόοπτη μεταβολή των συνθηκών *ΑΠ 1596/2014 σκέψ.6άρ.388 ΑΚ*. Αν ο πλουτισμός επέρχεται ως αντάλλαγμα που παρέχει ο λήπτης του πλουτισμού, δηλαδή αποτελεί οικονομική θυσία του λήπτη έναντι του αποκτώμενου πλουτισμού, ισάξια με τον πλουτισμό, ο πλουτισμός έχει νόμιμη αιτία δικαιολόγησής του, και δεν είναι αδικαιολόγητος *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2*. Και αυτό, γιατί, αν η οικονομική θυσία του λήπτη είναι ισάξια του αποκτώμενου πλουτισμού, η οικονομική θυσία του λήπτη ανταποκρίνεται πλήρως στην εξισωτική αποστολή του θεσμού του αδικαιολόγητου πλουτισμού *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2*. Το αντάλλαγμα δεν απαιτείται να αποβαίνει οπωσδήποτε σε όφελος του δότη του πλουτισμού, αλλά ενδέχεται να ωφελεί τρίτο πρόσωπο, οπότε δημιουργείται τριμερής σχέση μεταξύ του τρίτου, του δότη, και του λήπτη του πλουτισμού, αναλυόμενη συνήθως σε δύο μερικότερες

γωνιακές σχέσεις, δηλαδή τη σχέση του τρίτου προς τον δότη του πλουτισμού (σχέση κάλυψης), και τη σχέση του τρίτου προς τον λήπτη του πλουτισμού (σχέση αξίας), ενώ αν υφίσταται και ευθεία ενοχική σχέση μεταξύ του δότη και του λήπτη του πλουτισμού, η όλη τριμερής σχέση αποβαίνει τριγωνική *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2*. Ενδέχεται η σχέση αξίας να είναι ισχυρή, και να λείπει ή να είναι ελαττωματική η σχέση κάλυψης, όπως συμβαίνει στην περίπτωση που ο δότης του πλουτισμού, θεωρώντας εσφαλμένα ότι οφείλει στον τρίτον, καταβάλει με υπόδειξή του κατ' άρθ.417 ΑΚ το ανύπαρκτο χρέος του σε οφειλέτη του τρίτου, εξοφλώντας με την καταβολή αυτή κατ' άρθ.317 ΑΚ το χρέος του τρίτου *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2* άρθ.417 ΑΚ άρθ.317 ΑΚ. Στην περίπτωση αυτή, ο δότης του πλουτισμού, που ζημιώθηκε καταβάλλοντας ανύπαρκτο χρέος του, δικαιούται να αναζητήσει τον πλουτισμό, όχι όμως από τον λήπτη τυπικά του πλουτισμού, ο οποίος με την καταβολή προς αυτόν εισέπραξε απλώς την απαίτηση που είχε κατά του τρίτου και έκτοτε αυτή αποσβέσθηκε, υποβαλλόμενος έτσι αυτός σε αντίστοιχη με την απόσβεση

της απαίτησής του οικονομική θυσία, αλλά θα αναζητήσει τον πλουτισμό από τον τρίτο, ο οποίος στην πραγματικότητα ωφελήθηκε χωρίς νόμιμη αιτία, καθώς εξοφλήθηκε δικό του χρέους με παροχή άλλου *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2*. Η παρεμβολή του τρίτου που ενήργησε για δικό του λογαριασμό, χαρακτηρίζει ως έμμεση την περιουσιακή μετακίνηση από τον δότη στον τυπικά λήπτη του πλουτισμού, και αντίθετα άμεσος θεωρείται ο πλουτισμός του τρίτου *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2*. Η μεσολάβηση άμεσου ή έμμεσου αντιπρόσωπου του πλουτήσαντος, δηλαδή προσώπου που δεν ενεργεί για δικό του λογαριασμό, δεν διασπά την αμεσότητα της μετακίνησης του πλουτισμού από την περιουσία του ζημιωθέντος στην περιουσία του πλουτήσαντος, και έτσι είναι αυτός υπόχρεος προς απόδοση του αδικαιολόγητου πλουτισμού του *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2*. Βέβαια, η απόδοση του πλουτισμού μπορεί να γίνει και με καταβολή μέσω τρίτου κατ' άρ.317 ΑΚ, όμως άμεσα ευθυνόμενος είναι πάντοτε ο πλουτήσας, και όχι αυτός που ενήργησε ως αντιπρόσωπός του κατά τη λήψη του πλουτισμού *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2* άρ.317 ΑΚ.

Άκυρη σύμβαση εργασίας και αδικαιολόγητος πλουτισμός
Αν ο εργάτης ή υπάλληλος έχει συμβληθεί με άκυρη σύμβαση εργασίας, δικαιούται τους δεδουλευμένους μισθούς ή αποδοχές του βάσει των διατάξεων του αδικαιολόγητου πλουτισμού 8537/2003 Εφ.Αθηνών. Αν ο εργάτης ή υπάλληλος έχει συμβληθεί με άκυρη σύμβαση εργασίας, δικαιούται τα επιδόματα εορτών, τα επιδόματα αδείας, και τις αποδοχές αδείας εκ του νόμου, και όχι βάσει των διατάξεων του αδικαιολόγητου πλουτισμού ΑΠ 389/19988537/2003 Εφ. Αθηνών. Αν η σχετική αγωγή αναφέρει ως βάση για την απαίτηση από τα επιδόματα εορτών, τα επιδόματα αδείας ή τις αποδοχές αδείας μόνο τον αδικαιολόγητο πλουτισμό, η αγωγή είναι νόμω αβάσιμη ως προς τα σχετικά κονδύλια, καθώς υφίσταται νόμιμη αιτία πλουτισμού.

Υπαναχώρηση από σύμβαση και αδικαιολόγητος πλουτισμός

Σε περίπτωση υπαναχώρησης από πώληση, το καταβληθέν τίμημα μπορεί να αναζητηθεί κατά τις διατάξεις του αδικαιολόγητου πλουτισμού. Η τοκοφορία του ως άνω ποσού ξεκινά όχι από την καταβολή του ποσού που αποτελεί το

τίμημα της πώλησης, αλλά από τότε που ο οφειλέτης έμαθε για την υπαναχώρηση 265/1994 Πολ.Πρ.Σερρών 1241/1990 Εφ.Θεσσαλονίκης.

Αδικοπραξία και αδικαιολόγητος πλουτισμός

Αν υφίσταται αξίωση από αδικοπραξία, κατ' αρχήν υπάρχει νόμιμη αιτία δικαιολόγησης του πλουτισμού ΑΠ 28/2010.

Αν υπάρχει νόμιμη αιτία δικαιολόγησης του πλουτισμού, δεν μπορεί να ασκηθεί η αξίωση βάσει αδικαιολόγητου πλουτισμού ΑΠ 28/2010. Αν υπάρχει αξίωση αποζημίωσης από αδικοπραξία, και αυτή θεωρηθεί ως αντάλλαγμα ισάξιο προς τον πλουτισμό του υπαίτιου της αδικοπραξίας, αποκλείεται η θεμελίωση αξίωσης αδικαιολόγητου πλουτισμού εναντίον του υπαίτιου της αδικοπραξίας ΑΠ 1596/2014 σκέψ.6.

Παραγραφή και αδικαιολόγητος πλουτισμός

Αν έχει επέλθει παραγραφή, ο πλουτισμός καλύπτεται, κατ' εξαίρεση, από τη θέληση του νομοθέτη ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2. Αν ο πλουτισμός καλύπτεται από τη θέληση του νομοθέτη, υπάρχει νόμιμη αιτία δικαιολόγησης του πλουτισμού ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2. Αν υπάρχει νόμιμη αιτία

δικαιολόγησης του πλουτισμού, δεν μπορεί να ασκηθεί η αξίωση βάσει αδικαιολόγητου πλουτισμού *ΑΠ 28/2010*. Η θέληση του νομοθέτη συνάγεται σαφώς από συγκεκριμένες διατάξεις, ή και από το γενικότερο πνεύμα του νόμου *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2*. **Αν η κύρια απαίτηση παραγράφηκε, δεν χωρεί αγωγή αδικαιολόγητου πλουτισμού, γιατί ο πλουτισμός που απομένει στον οφειλέτη είναι νόμιμος *ΑΠ 93/1996ΑΠ 54/1965***. Αν η κύρια απαίτηση παραγράφηκε, και ο νόμος προβλέπει ρητά αξίωση από αδικαιολόγητο πλουτισμό σε περίπτωση παραγραφής της κύριας απαίτησης, η αγωγή αδικαιολόγητου πλουτισμού είναι νόμω βάσιμη και μετά την παραγραφή της κύριας απαίτησης. Ρητή πρόβλεψη για αξίωση αδικαιολόγητου πλουτισμού μετά την παραγραφή της κύριας απαίτησης υπάρχει και

- στην απαίτηση αναγωγής από επιταγήν. *5960/1933 άρ.60 εδ.1*, και
- στην απαίτηση αποζημίωσης από αδικοπραξία για ό,τι περιήλθε στον πλουτίσαντα *άρ.938 ΑΚΑΠ 368/2012*.

Ως περιελθόν, για αξίωση αδικαιολόγητου πλουτισμού από παραγεγραμμένη απαίτηση αδικοπραξίας, νοείται ό,τι

περιήλθε στον αδικοπραξήσαντα από την τέλεση της αδικοπραξίας και ό,τι αυτός ωφελήθηκε εξ' αυτής, και όχι ό,τι αυτός ωφελήθηκε συνεπεία της επελθούσας παραγραφής, καθώς αυτή αποτελεί νόμιμη αιτία πλουτισμού *ΑΠ 368/2012*.

Παραγραφή απαίτησης για την προστασία της νομής και αδικαιολόγητος πλουτισμός

Αν έχουν παραγραφεί οι αξιώσεις των ένδικων βοηθημάτων για την προστασία της νομής κατ' άρ.987 ΑΚ και άρ.989 ΑΚ, και με την αγωγή ζητείται η απόδοση της νομής κατά τις διατάξεις του αδικαιολόγητου πλουτισμού, για να είναι νόμιμη η αγωγή απαιτείται

- η ύπαρξη της νομής του ενάγοντα κατά τον χρόνο της απώλειάς της γι' αυτόν *ΑΠ 632/2006 σκέψ. V*, και
- η κατάληψη και κατοχή του επίδικου ακινήτου από τον εναγόμενο, ο οποίος έτσι έγινε αδικαιολόγητα πλουσιότερος *ΑΠ 632/2006 σκέψ. V*.

Αίτημα της αγωγής είναι

- η αποβολή του εναγομένου, ο οποίος εξακολουθεί να βρίσκεται στη νομή του ακινήτου κατά τον χρόνο της επίδοσης της αγωγής, *ΑΠ 632/2006 σκέψη.V*, και
- η απόδοση της νομής στον ενάγοντα *ΑΠ 632/2006 σκέψη.V*.
Η αγωγή αυτή δεν αποτελεί ένδικο βοήθημα προστασίας της νομής, αλλά είναι ενοχική προς απόδοση του πλουτισμού *ΑΠ 632/2006 σκέψη.V*. Η αγωγή αυτή είναι επιβοηθητικής φύσης και γι' αυτό μπορεί να ασκηθεί μόνο αν λείπουν οι προϋποθέσεις αγωγής από σύμβαση ή αδικοπραξία ή άλλη παρόμοια αιτία, υπό την προϋπόθεση όμως ότι εκείνη θεμελιώνεται επί των ίδιων πραγματικών περιστατικών, στα οποία στηρίζεται αυτή η αγωγή από σύμβαση ή αδικοπραξία (ουσιαστική επικουρικότητα) *ΑΠ 632/2006 σκέψη.V*. Η νομή δεν είναι μόνο φυσική εξουσία επί του πράγματος (κατοχή), όποιου την απέκτησε, αλλά αποτελεί και περιουσιακό στοιχείο που προσporίζει ωφέλεια στον αποκτώντα, όπως ωφέλεια δυνατότητας απόκτησης της οικείας κυριότητας με χρησικτησία *ΑΠ 632/2006 σκέψη.IV*.
Αν παραγραφούν τα ένδικα βοηθήματα για την προστασία της νομής (ως εξουσίας) με την παρέλευση έτους από την

διατάραξη ή την αποβολή, η ωφέλεια από την ενιαύσια παραγραφή είναι δικαιολογημένη, αλλά η ωφέλεια από την νομή του πράγματος, η οποία αποτελεί πλουτισμό ανεξάρτητο από την παραγραφή, είναι αδικαιολόγητη *ΑΠ 632/2006 σκέψ.ΙV.*

Αποσβεστική προθεσμία και αδικαιολόγητος πλουτισμός

Αν έχει παρέλθει αποσβεστική προθεσμία, ο πλουτισμός καλύπτεται, κατ' εξαίρεση, από τη θέληση του νομοθέτη *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2.* Αν ο πλουτισμός καλύπτεται από τη θέληση του νομοθέτη, υπάρχει νόμιμη αιτία δικαιολόγησης του πλουτισμού *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2.* Αν υπάρχει νόμιμη αιτία δικαιολόγησης του πλουτισμού, δεν μπορεί να ασκηθεί η αξίωση βάσει αδικαιολόγητου πλουτισμού *ΑΠ 28/2010.* Η θέληση του νομοθέτη συνάγεται σαφώς από συγκεκριμένες διατάξεις, ή και από το γενικότερο πνεύμα του νόμου *ΑΠ 1627/2010 σκέψ.2.* Αν η αγωγή έχει ως κύρια βάση της την αδικοπραξία, και ο αδικαιολόγητος πλουτισμός προβάλλεται ως επικουρική βάση της αγωγής, και ο εναγόμενος προτείνει ένσταση αποσβεστική της αδικοπραξίας, και η ένσταση γίνει δεκτή, θα

ενεργοποιηθεί η επικουρική αγωγική αξίωση για την ωφέλεια του αδικοπραγήσαντα, και το δικαστήριο θα εξετάσει το βάσιμο της αξίωσης από τον αδικαιολόγητο πλουτισμό *ΑΠ 28/2010*.

Ειδικές απαιτήσεις αδικαιολόγητου πλουτισμού κατ' άρ.904 ΑΚ

Στο άρ.904 εδ.2 ΑΚ αναφέρονται ενδεικτικά ορισμένες ειδικές απαιτήσεις αδικαιολόγητου πλουτισμού, με τη μορφή παραλλαγών της γενικής απαίτησης αδικαιολόγητου πλουτισμού *ΑΠ 305/2009* άρ.904 εδ.2 ΑΚ. Οι ειδικές αυτές απαιτήσεις είναι

- η απαίτηση από αχρεώστητη παροχή *ΑΠ 305/2009* άρ.904 εδ.2 ΑΚ, και
- η απαίτηση για αιτία που δεν επακολούθησε άρ.904 εδ.2 ΑΚ, και
- η απαίτηση για αιτία που έληξε *ΑΠ 305/2009* άρ.904 εδ.2 ΑΚ, και
- η απαίτηση για παράνομη αιτία άρ.904 εδ.2 ΑΚ, και
- η απαίτηση για ανήθικη αιτία άρ.904 εδ.2 ΑΚ.

Η ενδεικτική αυτή αναφορά ειδικών απαιτήσεων έχει σημασία μόνο για τα όρια εφαρμογής των ειδικών διατάξεων των άρθρ.905 ΑΚ, άρθρ.906 ΑΚ, άρθρ.907 ΑΚ, άρθρ.911 ΑΚ, και άρθρ.912 ΑΚΑΠ 305/2009 άρθρ.905 ΑΚ άρθρ.906 ΑΚ άρθρ.907 ΑΚ άρθρ.911 ΑΚ άρθρ.912 ΑΚ.

Απαίτηση από παροχή αχρεωστήτου

Απαίτηση παροχής αχρεωστήτου είναι η απαίτηση του ζημιουμένου κατά του λήπτη προς ανάληψη του πλουτισμού που επήλθε συνεπεία αχρεωστήτου παροχής ΑΠ 305/2009.

Για τη στοιχειοθέτηση απαίτησης παροχής αχρεωστήτου απαιτείται

- παροχή του ζημιουμένου προς τον λήπτη ΑΠ 305/2009, και
- ανυπαρξία υποχρέωσης για την εκπλήρωση της οποίας έγινε η παροχή ΑΠ 305/2009, και
- άγνοια εκ μέρους του ζημιουμένου για την ανυπαρξία της υποχρέωσης ΑΠ 305/2009.

Ο αποκλεισμός της απαίτησης αχρεωστήτου κατ' άρθρ.905 εδ.1 ΑΚ, αν ο λήπτης της παροχής αποδείξει ότι αυτός που κατέβαλε γνώριζε ότι δεν υπήρχε το χρέος, δεν ισχύει στην περίπτωση της ανυπαρξίας της βούλησης ελευθεριότητας, όπως συμβαίνει και αν ο δότης

υποχρεώθηκε να προβεί στην καταβολή για την αποφυγή
αναγκαστικής εκτέλεσης κατ' αυτού.